שבועות שתים פרק שלישי שבועות

תיפשוט דבעי רבא [ה]שבועה שלא אוכל [ו] ואכל עפר בכמה תפשוט עד דאיכא כזית כי קאמרינן במידי דבר אכילה קאמרינן והרי קונמות קונמות נמי במפרש דמי: אמר להן היכן מצינו במדבר ומביא קרבן שזה מדבר ומביא קרבן: ולא והרי מגדף מדבר ואוסר קאמרינן והאי מדבר וחוטא הוא והרי נזיר מביא קרבנו על דבורו קאמרינן והאי מביא קרבן לאשתרויי ליה חמרא הוא דקא מייתי והרי הקדש אוסר לעצמו קאמרינן והאי אוסר על כל העולם כולו הוא הרי קונמות קסבר [ז]אין מעילה בקונמות אמר רבא מחלוקת בסתם [ח]אבל במפרש דברי הכל בכל שהוא מאי טעמא [ט]מפרש נמי כבריה דמי ואמר רבא מחלוקת בשלא אוכל [י]אבל בשלא אטעום דברי הכל בכל שהוא פשיטא מהו דתימא [יא]ליטעום נמי כדאמרי אינשי קמ"ל אמר רב פפא מחלוקת בשבועות [יב]אבל בקונמות דברי הכל בכל שהוא מאי טעמא קונמות נמי כיון דלא קא מדכר שמא דאכילה כדמפרש דמי מיתיבי [יג]שני קונמות מצטרפין [יד]שתי שבועות אין מצטרפות ר' מאיר אומר קונמות כשבועות ואי סלקא דעתך חייב בכל שהוא למה לי לצרף [טו]דאמר אכילה מזו עלי קונם אכילה מזו עלי קונם אי הכי אמאי מצטרפות סוף סוף זיל להכא ליכא שיעורא וזיל להכא ליכא שיעורא דאמר אכילה משתיהן עלי קונם דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין אמר רב פנחס [יז]שאני שבועות מתוך שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי הכי ר' מאיר אומר קונמות כשבועות בשלמא שבועות הואיל וחלוקות לחטאות אלא קונמות אמאי לא איפוך רבי מאיר אומר שבועות כקונמות ולית ליה לדרב פנחס רבינא אמר כי קאמר רב פפא לענין מלקות כי תניא ההיא לענין קרבן דבעינן שוה פרוטה למימרא דסברי רבנן [יח]יש מעילה בקונמות [יט]והתניא [כ]ככר זו הקדש ואכלה בין הוא בין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון ככר זו עלי הקדש [כא](הרי) הוא מעל חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי ר"מ וחכמים

והרי מנדף. ה"ג הוה מצי למפרך משבועת העדות והא דפריך ממנדף משום דאפי' חטאת קבועה מיימי: **והרי** הקדש. תימה מאי פריך דנימא דמתני' הכי קאמר היכן מצינו מדבר ומביא קרבן על דבורו בלא שום מעשה שזה מדבר ומביא קרבן בלא שום מעשה כגון שבועה שאוכל ולא אכל אכל הקדש מביא קרבן על מה שאכל שעשה מעשה: **אבל** בקונמות דברי הכל בכל שהוא. תימה דתמיר קונס מהקדש (ג) ואיהו גופיה לא אסיר אלא משום דהוי כהקדש והקדש נעי שוה פרוטה: **מתוך** שחלוקות לחטאות אין מצטרפין. פי' בקונטרס אבל קונמות אם נהנה ונהנה נהעלם אחד חדא הוא דמיחייב דכולה חדא מעילה היא כדתנן גירף את המעילה לזמן מרובה ואין נראה להביא ראיה משם דהתם לחומרא תנן ליה שאם נהנה ממני פרוטה וחזר ונהנה לזמן מרובה מני פרוטה מצטרף כאילו נהנה כל הפרוטה בכת אחת ולא היה צריך לפרש אלא לענין חטאת חלוקה משום דכתיב (ויקרא ה) נאחת מאלה אבל גבי מעילה לא כתיב הכי: **רבינא** אמר כי קאמר רב **פפא** למלקות כו'. לרבינא נמי טעמא דרבנן כדרב פנחס כדמסיק בסמוך וכא רבינא לחדש דאין צריך לומר איפוך דכיון דר"מ לאו טעמא דנפשיה קאמר אלא לדנריהם דרבנן קאמר להו דקאמר בסמוך וטפי ניחא ליה לאפוכי דרבי מאיר לרבנן בההיא בתרייתא דמייתי מלהגיה ולהפך דר"מ משום דבין שבועות לקונמות ובין קונמות לשבועות לא טעי תנא:

וחכמים דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין אמר רב פנחס [יז]שאני שבועות מתוך שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי הכי ר' מאיר אומר קונמות כשבועות בשלמא שבועות הואיל וחלוקות לחטאות אלא קונמות אמאי לא איפוך רבי מאיר אומר שבועות כקונמות ולית ליה לדרב פנחס רבינא אמר כי קאמר רב פפא לענין מלקות כי תניא ההיא לענין קרבן דבעינן שוה פרוטה למימרא דסברי רבנן [יח]יש מעילה בקונמות [יט]והתניא [כ]ככר זו הקדש ואכלה בין הוא בין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון ככר זו עלי הקדש [כא](הרי) הוא מעל חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי ר"מ וחכמים

(מעילה דף כ.) נירף את המעילה לזמן מרובה ואם נשני העלמות אפי' מחדא מיניייהו נמי וכן לענין מלקות אם נהתראה אחת חדא הוא דלקי ואי נשני התראות אפי' מחדא מיניייהו שהרי עובר וחוזר ועובר כדתנן (מכות דף כא.) נזיר שהיה שותה יין כל היום כולו אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת: **שבועות כקונמות.** מצטרפות ופע"ג דחלוקות דלית ליה לדרב פנחס. וכלא איפוך לא מיתרצא דאי הוה מתרץ ר' מאיר דאמר בקונמות אין מצטרפין לית ליה לדרב פנחס הוה קשיא לן בין שבועות בין קונמות אמאי אין מצטרפין הרי על שתיהן לא הזהיר אלא אכילה אחת דאמר אכילה אכילה בין הוא לבין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון ככר זו עלי הקדש (ויקרא כז) ופדה נערכו: **אין לה פדיון.** להתיר לו שלא נאמר פדיון באיסורין: ואכל

פנחס. רבינא אמר כי איתמר דלרב פפא קונמות בכל שהוא למלקות. וכי מצטרפין מי שיהנה מהן בפרוטה חייב קרבן מעילה: ואקשינן וסברי רבנן יש

מסורת הש"ס

(א) [נקמן פמות ב ע"ס], (ב) [נדרים לה.], (ג) [לעיל מא:], (ד) תענים נמי. כל"ל רש"ל, (ה) נדרים לה. ע"ש, (ו) הריטב"ן מ"ג, (ז) [ע"ינ], (ח) [ויקרא פרק טו], (ט) [ויקרא הן],

הגהות הב"ח

(א) גמ' שלא אוכל עפר ואכל נכמה תפשוט עד כל"ל: (ב) תוס' ד"ה אכל וכו' דאיהו נוטיה:

רבינו חננאל

תפשוט בעיא דרבא דהוה בעי בנשבע שלא אוכל עפר. ודחי כי קא אמרינן דליכא אכילה בפחות מכזית במידי דבר אכילה הוא עפר לאו בר אכילה הוא: אמר להן ר' עקיבא היכן מצינו במדבר מביא קרבן שזה מדבר ומביא קרבן. ואקשינן והרי מגדף לדברי ר' עקיבא דתני בתחילת כריתות בתוספתא המגדף ר' עקיבא מחייב קרבן שנאמר בו כרת כו'. ודחי' שאני מגדף דמדבר וחוטא הוא. כי קאמרי מדבר ואוסר עצמו: ואקשינן והרי נזיר כיון דאמר הריני נזיר נאסר ביין ובטומאה ובתגלחת ומביא קרבן. ודחי' שאני נזיר דלא מייתי קרבן אלא לאשתרויי ליה איסוריה. כי קאמר דמייתי קרבן ארבריה קאמרינן: ולא והרי הקדש דאדיבורא נאסר והנהנה ממנו חייב קרבן. ודחי' שאני הקדש דלכולי עלמא איסוריה שוה מה שאין כן בשבועות: והרי קונמות פי' האומר קונם ככר זה עלי. ודחי' קסברי רבנן אין מעילה בקונמות כלומר המועל בקונמות לא מייתי קרבן: אמר רבא מחלוקת ר' עקיבא וחכמים בסתם. אבל במפרש שבועתו דברי הכל כל שהוא. והני מילי בנשבע באכילה אבל נשבע שלא אטעום דברי הכל בכל שהוא חייב. אמר רב פפא מחלוקת בשבועות אבל בקונמות כיון דלא מדכר שמא דאכילה דברי הכל בכל שהוא דכבריה דמי: ואוחבינן עליה. והתני שני קונמות מצטרפין שתי שבועות אין מצטרפין. ר' מאיר אומר קונמות כשבועות. פי' האומר קונם בשר זה עלי ופת זה עלי כזית משניהם מצטרף והאוכל חייב. אבל נשבע עליהן אין מצטרפין. ואקשינן אם הקונמות חייבין עליהן בכל שהוא צירוף למה להו. ומשני כגון דאמר אכילה מבשר זה ומפת זו עלי קונם. דכיון דאדכר בהו אכילה משום הכי בעינן צירוף לכזית. ואקשינן אי הכי גבי שבועות

עין משפט נר מצוה

א א ב מיי' פ"ד מהל' שבועות הלכה ה ג סמג לאוין רמח טוש"ע י"ד סי' רלח סעיף ה:
בב ג מיי' פ"ח מהל' מרדים הל' ה סמג לאוין רמב טוש"ע י"ד סי' רנז סעיף (ט) י:
בג ד מיי' שם הלכה ו סמג שם:
בד ה מיי' פ"ד מהל' שבועות הלכה ח:
בה ו מיי' פ"ח מהל' נדרים הלכה ו סמג שם ועיין בהשגות וכל"מ:
בו ז מיי' פ"ד מהל' שבועות הל' ח סמג לאוין רמח:
בז ח ט מיי' פ"ד מהל' מעילה הלכה ט:

מוסף רש"י

מפרש נמי כבריה דמי. מפרש דשבועה בנבריה כשאמר איסורין דמי, נבריה שעמדת מתי מעוט דאמרינן, מפרש נמי איסור אחשבה דאסריה עליה (לעיל כא:). כבר זו הקדש. שאמר נלשון הקדש ונלשון קונם והוא הדין נמי לא אמרה אלא נלשון קונם (נדרים לה. לגירסא שם: קונם ככר זה הקדש). בין הוא בין חבירו מעל. שהרי הקדישה סתם אחולי שלמא (שם). לפיכך. הואיל ויש בה מעילה, יש לה פדיון. וילאה לחולין, דהוי כשאר הקדש (שם). ככר זו עלי הקדש. כיון דאמר עלי, עליה דיליה שויה הקדש, הוא מעל. אם אכל מייב לשלומי, חבירו לא מעל. דלא אמרה אלא על עצמו ונכי חבירו הוי כחולין (שם). לפיכך אין לה פדיון. שהוא עצמו אין יכול לפדותה לעולם שהרי אמר עלי, ולא על אחר, ואחר אין יכול לעשות בה (שם).

רבינו חננאל (המשך)

נמי כגון דאמר שבועה שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין. ופריק רב פנחס שאני שבועות הואיל וחלוקות הן לחטאות. פי' סתמא בכזית ובמפרש בכל שהוא מה שאין כן בקונמות לפיכך אין מצטרפין: ואקשינן אי הכי ר' מאיר תיגוי שבועות משום דחלוקות הן לחטאות לפיכך אין מצטרפות. אלא בקונמות אמאי פוטר ר"מ. ואמרינן איפוך ואימא שבועות בקונמות כלומר מצטרפין אלו ואלו ולית ליה לרב חניא אם שני קונמות מעילה בקונמות והתניא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com